

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592155
e-mail: ko@vouli.kke.gr, http://www.kke.gr
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Αθήνα, 22.07.2025

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΗ

Σύστασης Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης κατά το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος βάσει των άρθρων 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 περί της «Ποινικής Ευθύνης Υπουργών».

Α. Εισαγωγή – Οι πραγματικές πολιτικές ευθύνες

Η διαβίβαση στη Βουλή, στις 25-6-2025, της δικογραφίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ABM: Ε.Ε.Ε 2024/98 - Ref No1299/2024) για τη διερεύνηση των ποινικών ευθυνών των πρώην Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της κυβέρνησης της ΝΔ, Μαυρουδή (Μάκη) Βορίδη και Ελευθέριου Αυγενάκη, σε σχέση με το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ, αποκάλυψε και επιβεβαίωσε τις σαφείς ενδείξεις που υπήρχαν, για την ανάπτυξη μιας δυσώδους βιομηχανίας συστηματικών παρανομιών, ρουσφετιών, πελατειακών σχέσεων και εξαγοράς που λειτουργούσε, τελικά σε βάρος της πλειοψηφίας των βιοπαλαιστών αγροτών που στενάζει κάτω από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) της ΕΕ, την πολιτική της Κυβέρνησης και των προηγούμενων κυβερνήσεων.

Η δικογραφία διερευνά την περίοδο 2019-2024, στην οποία γιγαντώθηκε η δράση ενός καλά οργανωμένου κυκλώματος, για την παράνομη απόσπαση αγροτικών επιδοτήσεων, από μη πραγματικούς δικαιούχους, σύμφωνα με βάσιμες ενδείξεις που προκύπτουν κυρίως από τις καταγγελίες των δύο πρώην Προέδρων του ΟΠΕΚΕΠΕ Γρ.

Βάρρα (11/2019-11/2020) και Ευαγ. Σημανδράκου (7/2022-12/2023). Καταγγελίες που σε μεγάλο βαθμό, επιβεβαιώνονται τόσο από καταθέσεις άλλων στελεχών και εργαζομένων του ΟΠΕΚΕΠΕ, όσο και από τις απομαγνητοφωνήσεις τηλεφωνικών συνομιλιών που καταγράφηκαν στο πλαίσιο προκαταρκτικών ερευνών για υποθέσεις που βασίστηκαν σε προγενέστερες καταγγελίες και συσχετίστηκαν με την παρούσα δικογραφία.

Είναι προφανές ότι η δράση του κυκλώματος αυτού αναπτύχθηκε σε πλήρη γνώση και με την ανοχή (αν όχι υπό τις κατευθύνσεις) της κυβέρνησης της ΝΔ και των αρμόδιων Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ενδεικτικές οι ενημερωτικές επιστολές των πρώην Προέδρων του ΟΠΕΚΕΠΕ βλ. υπ' αριθμ.55940/8-9-2020 και 60996/28-9-2020 Βάρρα σε Βορίδη και από 4-11-2023 και 8-12-2023 Σημανδράκου σε Μπρατάκο). Ο καταγγέλλων Βάρρας, μετά την αποπομπή του από το Βορίδη – την οποία ο ίδιος προσδιόρισε ως προϊόν πιέσεων από το σύστημα που ελέγχει τον ΟΠΕΚΕΠΕ– προσελήφθη ως προσωπικός σύμβουλος του Πρωθυπουργού στο Μέγαρο Μαξίμου.

Είναι επομένως, δεδομένο ότι η κυβέρνηση της ΝΔ γνώριζε πολύ καλά τους δρόμους της διαφθοράς (πχ βοσκοτόπια, “εθνικό απόθεμα”, “τεχνική λύση”) και της ψηφοθηρίας που είχαν ανοίξει οι πολιτικές επιλογές, τόσο οι δικές της όσο και των προηγούμενων κυβερνήσεων, σε ό,τι αφορά τη χορήγηση των επιδοτήσεων μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ. Αδιάψευστη απόδειξη ο πρωταγωνιστικός ρόλος μιας σειράς τοπικών πολιτικών στελεχών, διευθυντών πολιτικών γραφείων βουλευτών και γνωστών "αγροτοπατέρων" κ.α. κολαούζων των Υπουργών, που πέρα από τα πάσης φύσεως ίδια οφέλη, αποσκοπούσαν τελικά "επί χρήμασι" να νομιμοποιήσουν στους αγρότες την αντιλαϊκή πολιτική της ΚΑΠ και των κυβερνήσεων.

Ακόμα, πέραν των Υπουργών, προκύπτει η εμπλοκή πολιτικών και διοικητικών στελεχών της κυβέρνησης (Γ.Γ Υπουργείου), Προέδρων και άλλων διοικητικών και διευθυντικών στελεχών του ΟΠΕΚΕΠΕ (σε Κεντρική Υπηρεσία και Περιφερειακές Διευθύνσεις), που είχαν υπό τον έλεγχό τους και συγκεκριμένες ομάδες ελεγκτών κ.α. εργαζομένων, είτε με εξαγορά είτε με επιβολή και υπό την απειλή πειθαρχικών ή άλλων αντιποίνων. Συμβολή στην "επιτυχία" του όλου εγχειρήματος έχει και η συμμετοχή διαφόρων εκπροσώπων ιδιωτικών εταιρειών – κοινοπραξιών μονοπωλίων, που με αποφάσεις των κυβερνήσεων διαχρονικά, μοιράζονται τη λεία των πληροφοριακών συστημάτων του ΟΠΕΚΕΠΕ (Neuropublic, Gaia Επιχειρείν, COGNITERA), χρησιμοποιώντας και εταιρείες – δορυφόρους, συγκεκριμένα Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ), που αξιοποιούσαν την πρόσβαση σε πληροφόρηση σχετικά με τις επιλέξιμες εκτάσεις κλπ.

Επομένως, η κυβέρνηση της ΝΔ φέρει ακέραια την ευθύνη για το συγκεκριμένο σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Το γνώριζε από την πρώτη στιγμή, γι' αυτό άλλαζε συνεχώς τις διοικήσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ με προφανή στόχο να κουκουλώσει το σκάνδαλο.

Γεγονός είναι ότι τέτοιου είδους σκάνδαλα παρουσιάζουν μια περιοδικότητα στο χρόνο και επαναλαμβάνονται από δεκαετία σε δεκαετία, ανεξάρτητα από το ποιος είναι στην κυβέρνηση. Αυτό, βεβαίως, συμβαίνει γιατί η διαφθορά και η διαπλοκή είναι σύμφυτη με το σύστημα της εκμετάλλευσης, με το απαραίτητο λίπασμα να αποτελούν οι εκάστοτε πολιτικές της ΕΕ και των κυβερνήσεων.

Δεν είναι τυχαίες οι αντιθέσεις που καταγράφονται στο εσωτερικό της ΕΕ για το ύψος των αγροτικών επιδοτήσεων, αντιθέσεις που αντανakλούν τον ανταγωνισμό ισχυρών επιχειρηματικών συμφερόντων για τις προτεραιότητες που πρέπει να υπηρετεί η κοινοτική χρηματοδότηση. Αυτό επιβεβαιώνει και το γεγονός ότι στις πρόσφατες προτάσεις της Κομισιόν για το νέο πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2028-2034 ύψους περίπου 2 τρις ευρώ, αυξημένες κατά 65% σε σχέση με το τρέχον, προβλέπονται μειώσεις των κονδυλίων για τους αγρότες κατά 25%. Γεγονός που αποτυπώνει τις νέες χρηματοδοτικές προτεραιότητες για τη στροφή στην πολεμική οικονομία.

Ούτε βεβαίως μπορούν να συγκαλυφθούν οι ανταγωνισμοί επιχειρηματικών συμφερόντων για τις συγκεντρώσεις της γης σε όλο και λιγότερο χέρια και την αλλαγή χρήσης προς όφελος είτε των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), είτε του Τουρισμού.

Από αυτή την άποψη και οι σχετικές "αποκαλύψεις" της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας είναι πολύ βολικές, ώστε να αξιοποιούνται για να γίνονται ευρύτερα αποδεκτές αυτές οι εξελίξεις και οι αντίστοιχες περικοπές, που αφορούν πρώτα και κύρια τους βιοπαλαιστές αγρότες.

Επιβεβαιώνεται ότι όλη αυτή η δυσωδία δεν αναβλύζει σε κενό αέρος. Στο έδαφος της ΚΑΠ της ΕΕ και της σήψης του καπιταλισμού, με ευθύνη όλων των κυβερνήσεων, σε συμφωνία με την Κομισιόν και με στόχο να "πέσει στα μαλακά" το ξεκλήρισμα των πιο ευάλωτων βιοπαλαιστών αγροτών προωθήθηκε, αναπτύχθηκε ένα διαβλητό ιδιωτικοποιημένο σύστημα χορηγήσεων - πληρωμών των αγροτικών επιδοτήσεων, που επί των τελευταίων κυβερνήσεων της ΝΔ, γιγαντώθηκε ως κακοφορμισμένο απόστημα μιας συμμορίας επιτήδειων και των πολιτικών τους φίλων.

Είναι η ίδια η ΚΑΠ της ΕΕ και η υλοποίησή της από τις ελληνικές κυβερνήσεις, που δημιούργησαν "εύφορο έδαφος" για να μπορούν να αναπτυχθούν αυτά τα δυσώδη

φαινόμενα. Και φυσικά, πριν την "οργιώδη βλάστησή τους", το διάστημα 2019-2024 της διακυβέρνησης της ΝΔ, αξιοποίησαν για να αναπτύξουν ρίζες όχι μόνο το διάστημα διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και το προγενέστερο κοινοτικό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο που ευνόησε αυτή τη δράση τους.

Επομένως, η πραγματική "κομπίνα", για το συγκεκριμένο σκάνδαλο, είναι το ίδιο το καθεστώς των αγροτικών επιδοτήσεων της ΚΑΠ της ΕΕ, που σχεδιάζεται και υλοποιείται στο έδαφος του μονοπωλιακού καπιταλισμού. Κριτήριο είναι το πως θα εντείνεται η καταλήστευση του βιοπαλαιστή αγρότη από τα μονοπώλια (βιομηχανικά, εμπορικά, τραπεζικά), μέσω των χαμηλών τιμών που αυτά επιβάλλουν στα γεωργικά - κτηνοτροφικά προϊόντα, μέσω της πώλησης πανάκριβων λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων κλπ, μέσω των ληστρικών επιτοκίων δανεισμού κλπ.

Αυτός είναι ο δρόμος της ΚΑΠ, που συναποφασίζεται και υλοποιείται διαχρονικά από όλες τις κυβερνήσεις με κριτήριο την κερδοφορία των εμποροβιομήχανων, στις συνθήκες της διεθνοποιημένης αγοράς, ο οποίος οδηγεί σε συγκέντρωση της αγροτικής παραγωγής σε λιγότερα χέρια, μεγαλύτερο έλεγχό της από τα μονοπώλια και σε ξεκλήρισμα ενός σημαντικού αριθμού βιοπαλαιστών αγροτών και κτηνοτρόφων.

Τα ποσά των επιδοτήσεων, τα δισ. ευρώ που διαφημίζουν οι υπουργοί της κυβέρνησης, αλλά και τα υπόλοιπα αστικά κόμματα, δεν είναι παρά τα "τριάκοντα αργύρια" για αυτή την τεράστια κλοπή. **Ποσά που δεν είναι της ΕΕ, όπως διατείνονται όσοι νυχθημερόν λιβανίζουν την ΚΑΠ, αλλά προέρχονται από το ξεζούμισμα όλων των λαών της Ευρώπης, μέσω των κρατικών προϋπολογισμών.**

Σημείο καμπής αποτέλεσε η αναθεώρηση της ΚΑΠ το 2003, οπότε σταδιακά κυριάρχησαν οι "αποσυνδεδεμένες" από την παραγωγή, λεγόμενες άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις, οι οποίες από το 2013 και μετά αντικατέστησαν πλήρως τις συνδεδεμένες ενισχύσεις. **Δηλαδή, η ίδια η ΚΑΠ έσπρωξε προς την κατεύθυνση της πλήρους αποσύνδεσης της επιδότησης από την πραγματική παραγωγή και το ζωικό κεφάλαιο, δίνοντας προτεραιότητα και ευνοώντας τους μεγαλοϊδιοκτήτες γης, ανεξάρτητα αν παράγουν ή όχι, έναντι της πλειοψηφίας των βιοπαλαιστών αγροτών και κτηνοτρόφων, που σπρώχνονταν γρηγορότερα προς το ξεκλήρισμα.**

Στη συνέχεια, η απόφαση της ΕΕ να αποκλείσει από την έννοια του επιλέξιμου βοσκοτόπου εκτάσεις με ξυλώδη φυτά ή θάμνους, τους λεγόμενους "μεσογειακού τύπου βοσκότοπους", μη λαμβάνοντας ουσιαστικά υπόψη το ιδιαίτερο γεωγραφικό ανάγλυφο και τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα, άφηνε ολόκληρες Περιφέρειες χωρίς βοσκοτοπικές εκτάσεις, με κίνδυνο περικοπής των επιδοτήσεων στην κτηνοτροφία. Μάλιστα

η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επιμένοντας σε αυτό το χαρακτηρισμό των "μόνιμων βοσκοτόπων" επέβαλε πρόστιμο ("κατ' αποκοπή διορθώσεις") ύψους πάνω από 460.000.000 ευρώ, λόγω κυρίως αδυναμιών στον ορισμό των επιλέξιμων μόνιμων βοσκοτόπων, όπως αυτός υιοθετήθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (DG Agri).

Αυτό το τεχνικά διαμορφωμένο έλλειμμα "επιλέξιμων" βοσκοτόπων (το Σχέδιο Δράσης που εγκρίθηκε το 2014, μείωνε κατά 50% τους επιλέξιμους βοσκότοπους), λόγω και της παραπάνω επιμονής της Κομισιόν, οδήγησε για πρώτη φορά και με πρόβλεψη μόνο για εκείνη τη χρονιά, στην κατανομή σε κτηνοτρόφους επιλέξιμων βοσκοτόπων μέσω γεωχωρικής τεχνολογίας, ανάλογα με το ζωικό κεφάλαιο που κατείχαν (Υ.Α 221/22172/2014 -ΦΕΚ Β' 3464/23-12-2014 του ΥΠΑΑΤ Γ. Καρασμάνη). Η τότε ελληνική κυβέρνηση ενώ διαφώνησε με αυτόν τον παράλογο αποκλεισμό των επιλέξιμων βοσκότοπων, που δεν ανταποκρινόταν στη γεωμορφολογική πραγματικότητα της χώρας κι ενώ προσέφυγε εναντίον των αποφάσεων της Κομισιόν στο ΔΕΕ, ωστόσο εντέλει υιοθέτησε αυτή την προβληματική λύση, την οποία βεβαίως αποδέχτηκε και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τη λεγόμενη αυτή "τεχνική λύση", υιοθέτησε και επέκτεινε στη συνέχεια η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ το 2015 (ΚΥΑ 873/55993/2015), με την έγκριση της Κομισιόν, σύμφωνα με την οποία η κατανομή επιλέξιμων βοσκοτόπων μπορούσε να γίνεται είτε εντός της Περιφέρειας εγκατάστασης του κτηνοτρόφου, είτε μεταξύ Περιφερειών της ηπειρωτικής χώρας.

Με βάση αυτήν, έγινε κατανομή δημόσιων - δημοτικών κυρίως βοσκοτοπικών εκτάσεων των Περιφερειών με πλεόνασμα βοσκοτόπων (Ηπείρος, Δυτική Μακεδονία κ.ά.) σε κτηνοτρόφους που είχαν έδρα σε Περιφέρειες με έλλειμμα βοσκοτόπων (Κρήτη, Θεσσαλία κ.ά.), λόγω μεγάλης πυκνότητας κτηνοτροφικού κεφαλαίου. Ασφαλώς η κατανομή ήταν εικονική, δηλαδή στα χαρτιά, και δεν είχε σχέση με το πού και αν έβοσκε ο κάθε παραγωγός το κοπάδι του.

Με βάση την "τεχνική λύση" και το "ξεχείλωμά" της που ακολούθησε τα επόμενα χρόνια, μέχρι και σήμερα, κατέστη νόμιμο με διαδοχικές αποφάσεις των κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ, παραγωγός από την Κρήτη να "βόσκει" τα πρόβατά του στα Άγρια.

Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι από το 2017 η "τεχνική λύση" θα μπορούσε να έχει καταργηθεί, καθώς εξέλιπταν οι αιτίες που την επέβαλαν (η ΕΕ ανασκεύασε τον ορισμό του βοσκότοπου και συμπεριέλαβε ξανά σε αυτόν τις ξυλώδεις εκτάσεις με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/2393 της 13ης Δεκεμβρίου 2017).

Έκτοτε το σύνολο των βοσκήσιμων εκτάσεων θα μπορούσε να ενταχθεί αμέσως στο γεωγραφικό υπόβαθρο του ΟΠΕΚΕΠΕ, πολύ περισσότερο μετά και τη νομική δικαίωση της χώρας το 2020 από το ΔΕΕ στις σχετικές προσφυγές κατά του προστίμου που είχε

επιβληθεί, οπότε και εξέλιπε και η τελευταία δικαιολογία για τη συνέχιση εφαρμογής της "τεχνικής λύσης", η οποία ωστόσο συνεχίστηκε να εφαρμόζεται ανελλιπώς μέχρι το 2024.

Η έρευνα από τη δικογραφία εστιάζεται στην περίοδο 2019 -2022, οπότε και υπήρξε αλματώδης αύξηση του αριθμού όσων εμφανίζονται ως νέοι ή νεοεισερχόμενοι αγρότες, ζητώντας να πάρουν δικαιώματα επιδότησης σε επιλέξιμες εκτάσεις από το λεγόμενο "Εθνικό Απόθεμα". Πρόκειται δηλαδή για ένα "απόθεμα" που τα κράτη – μέλη δημιουργούν με μια υποχρεωτική ποσοστιαία μείωση στο ανώτατο όριο του βασικού συστήματος πληρωμής επιδοτήσεων, προκειμένου να επιδοτούνται νεοεισερχόμενοι αγρότες που ξεκινούν γεωργική δραστηριότητα. Ως γεωργική δραστηριότητα ορίστηκε, με την υπ' αριθμ. 104/7056/22-1-2015 ΥΑ, μεταξύ άλλων, η διατήρηση γης κατάλληλη για καλλιέργεια, χωρίς καλλιέργεια. Ως κριτήριο επιλεξιμότητας για βοσκοτόπια σε "καλή καλλιεργητική κατάσταση", με βάση την ΥΑ 1584/66059/2015 θεωρείται το κόψιμο και απομάκρυνση χόρτων σε ύψος κάτω των 70 εκατοστών.

Αυτές οι προβλέψεις έδωσαν τη δυνατότητα σε νέους ή δήθεν νέους αγρότες να ζητήσουν κατανομή δικαιωμάτων πληρωμής ενισχύσεων από το εθνικό απόθεμα, χωρίς να διαθέτουν καθόλου ζώα. Πρόβλεψη που συνεχίστηκε και μετά την επανένταξη στους επιλέξιμους βοσκότοπους, εκτάσεων με ξυλώδη ή θαμνώδη βλάστηση, ακόμα κι αν ήταν προφανές ότι γι' αυτού του είδους τις εκτάσεις δεν υπάρχει άλλος τρόπος να κρατηθούν σε "καλή καλλιεργητική κατάσταση", παρά μόνο με βόσκηση. **Δηλαδή, ήταν εξαρχής αδύνατο να επιτευχθεί από αγρότες που παρουσιάζονταν να ζητούν δικαιώματα στο εθνικό απόθεμα χωρίς καθόλου ζώα!**

Αυτός ο τρόπος κατανομής του εθνικού αποθέματος τα έτη 2017, 2018 και 2019, σε συνδυασμό με τις διάτρητες και εύκολες στο να προσπεραστούν διαδικασίες ελέγχου του ΟΠΕΚΕΠΕ, αποτέλεσε το βασικότερο κίνητρο γι' αυτή την οργιώδη ανάπτυξη αυτών των φαινομένων.

Έτσι, κατά τα έτη 2019-2022, παρουσιάστηκε μια "βιομηχανία" εικονικών μισθωτηρίων ή παραχωρητηρίων δήθεν ιδιωτικών βοσκοτόπων (οι περισσότεροι αφορούσαν εκτάσεις που τα προηγούμενα χρόνια ως δημόσια βοσκοτόπια μετείχαν στην κατανομή μέσω της "τεχνικής λύσης"), προκειμένου να ενεργοποιηθούν δικαιώματα στο εθνικό απόθεμα, ακόμα και σε περιοχές πολλά χιλιόμετρα μακριά από τη διαμονή των αιτούντων.

Όταν στη συνέχεια, το 2022, έγινε αντιληπτή η παραπάνω πρακτική, νομοθετήθηκε ως προϋπόθεση για να διατηρήσει και να ενεργοποιήσει κάποιος δικαιώματα η ύπαρξη

ζώων. Αυτό επέφερε την κατακόρυφη, από τη μια χρονιά στην άλλη, αύξηση του συνολικού αριθμού ζώων που δηλώνονταν, με τα γνωστά κωμικοτραγικά αποτελέσματα.

Ουσιαστικά, με βάση τους κανονισμούς της ΚΑΠ και τις εφαρμοστικές εγκυκλίους των κυβερνήσεων δημιουργήθηκε η εξής δυνατότητα: Από ένα κοπάδι με συγκεκριμένο αριθμό ζώων, να αντλούνται διπλάσιες ή και τριπλάσιες επιδοτήσεις, (με τη μεταβίβαση π.χ. από γονιό στα παιδιά, διατηρώντας δικαιώματα ενίσχυσης οι μεν μέσω βασικής ενίσχυσης οι δε από το εθνικό απόθεμα) και στη συνέχεια αυτές οι πολλαπλάσιες επιδοτήσεις οδήγησαν στον πλασματικό πολλαπλασιασμό των ζώων που δηλώνονταν.

Είναι προφανές ότι όλη αυτή η διαδικασία διευκολύνθηκε από το γεγονός ότι, με την ανοχή των αντίστοιχων οργάνων της ΕΕ, ουδέποτε καταρτίστηκαν Σχέδια Βόσκησης για ολόκληρη την επικράτεια, ενώ η διαδικασία ενημέρωσης του γεωχωρικού υποβάθρου του ΟΠΕΚΕΠΕ (LSIS), ήταν τμηματική και χωρίς δημοσιότητα.

Με δεδομένο μάλιστα, ότι αυτή η διαδικασία ανατέθηκε σε μεγάλες μονοπωλιακές επιχειρήσεις, που αποκτούσαν έτσι προνομιακή πρόσβαση σε πολύτιμα δεδομένα και πληροφορίες, καθιστούσε το σύστημα ακόμα πιο διαβλητό. Εξάλλου, η μεγάλη έκταση του φαινομένου, προϋποθέτει συντονισμό, προκειμένου να "μοιραστεί" η πληροφορία για τις διαθέσιμες επιλέξιμες εκτάσεις που εντάσσονταν στο πληροφοριακό σύστημα και τη δήλωσή τους, χωρίς επικαλύψεις, για την "επιτυχή" εφαρμογή της "τεχνικής λύσης". Κάπως έτσι δημιουργείται η δυνατότητα "παραγωγός" από μια περιοχή να δηλώνει, εμφανίζοντας πλαστά ενοικιαστήρια – παραχωρητήρια, δημόσια βοσκοτόπια σε άλλη, εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά.

Τα διάφορα Κέντρα Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ), είχαν εικόνα για τις επιλέξιμες εκτάσεις της περιφέρειάς τους, που μπορούσαν βεβαίως να την ανταλλάξουν απευθείας με αντίστοιχα γραφεία άλλων περιφερειών (εξάλλου πολλά από αυτά τα κέντρα στην ουσία βρίσκονταν υπό την ίδια "επιχειρηματική ομπρέλα"). Πρόσβαση όμως στην πληροφόρηση για το σύνολο των εκτάσεων της χώρας μπορούσαν να έχουν μόνο ο ΟΠΕΚΕΠΕ και ο λεγόμενος Τεχνικός Σύμβουλος, δηλαδή η εταιρεία που κάθε φορά μονοπωλεί τα πληροφοριακά συστήματα του Οργανισμού.

Το γεγονός αυτό δικαιολογεί ακόμα περισσότερο τον τεράστιο ανταγωνισμό που αναπτύχθηκε τα τελευταία χρόνια γύρω από την εκμετάλλευση των πληροφοριακών συστημάτων του ΟΠΕΚΕΠΕ. Οι δύο μεγάλες μονοπωλιακές επιχειρήσεις NEUROPUBLIC - GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ και COGNITERA, στον περίγυρο των οποίων αναπτύχθηκαν και οι ανάλογες ομαδοποιήσεις πολιτικών, οικονομικών κλπ συμφερόντων, τελικά κατέληξαν σε

μεταξύ τους προσωρινό συμβιβασμό, συγκροτώντας κοινοπραξία, που ανέλαβε ως μοναδική ανάδοχος το διαγωνισμό για τα Πληροφοριακά Συστήματα των ετών 2023-2027.

Από την άποψη αυτή, **καθίσταται ακόμα πιο επιτακτική η διερεύνηση της ενδεχόμενης συμμετοχής με αξιόποινο τρόπο, του πρώην ΥΠΑΑΤ Μ. Βορίδη** στις παραπάνω πρακτικές, με βάση τη σχετική αλληλογραφία και εμπιστευτικές επιστολές, από τις οποίες προκύπτει ότι από τον Ιούλιο μέχρι και τον Οκτώβρη 2020, ο Υπουργός έδειχνε αδικαιολόγητη ολιγωρία ή και απροθυμία, στις συνεχείς εκκλήσεις του τότε Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να διεξαχθεί ομαλά ο διαγωνισμός για τα πληροφοριακά συστήματα.

Ακόμα, καθοριστικό ρόλο στη διευκόλυνση δράσης του κυκλώματος έπαιξε και το γεγονός ότι οι επιτόπιοι έλεγχοι που εκτελεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ελάχιστοι, λόγω έλλειψης προσωπικού, αλλά και εξαιτίας του διάτρητου πλαισίου της ΚΑΠ, που προβλέπει "δειγματοληπτικούς" ελέγχους. Όπως επίσης και το γεγονός ότι ως αποδεικτικό της κατοχής μιας έκτασης μπορούσε να προσκομίζεται η δήλωση Ε9, η οποία δεν διασταυρωνόταν ως προς την αξιοπιστία της.

Γι' αυτόν το λόγο, τόσο ο Σύλλογος Εργαζομένων του ΟΠΕΚΕΠΕ όσο και εργαζόμενοι που ασκούσαν ελεγκτικό έργο είχαν καταγγείλει επανειλημμένα την υποστελέχωση του οργανισμού, όπως και τη χορήγηση επιδότησης με βάση τη δήλωση Ε9.

Πάνω σε αυτό το έδαφος φύτεψε το έκτρωμα για το οποίο διάφοροι σήμερα κάνουν ότι πέφτουν απ' τα σύννεφα.

Είναι χαρακτηριστική εξάλλου η μεγάλη αντιπαράθεση που αναπτύχθηκε γύρω από την τροποποίηση της εγκυκλίου (85112/27-7-2015) που αφορά τη διαδικασία διεξαγωγής των ελέγχων, με τις τροποποιήσεις να διαδέχονται η μία την άλλη, ακολουθώντας την ανάλογη διαδοχή των Προέδρων του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Το γεγονός μάλιστα ότι οι δύο βασικοί καταγγέλλοντες, Γρ. Βάρρας και Ευ. Σημανδράκος, συνδέουν την πίεση που τους ασκήθηκε και τελικά την απαίτηση να υποβάλουν την παραίτησή τους, με την προσπάθεια επιβολής αυστηρότερων όρων ελέγχου, δημιουργεί τουλάχιστον **ισχυρές ενδείξεις για ενδεχόμενη συμμετοχή με αξιόποινο τρόπο, των Υπουργών στις ερευνώμενες παράνομες πράξεις.**

Πολλώ δε μάλλον, που με πανομοιότυπο τρόπο, τόσο μετά την αποπομπή Βάρρα από το Βορίδη, όσο και Σημανδράκου από τον Αυγενάκη, ακολούθησε η διαδοχή τους από Προέδρους, Θεοφάνη Παππά (σημερινό Βουλευτή της ΝΔ), Δημήτρη Μελά και Κυριάκο Μπαμπασίδη αντίστοιχα. Οι οποίοι ως πρώτο μέλημα είχαν την επαναφορά της εγκυκλίου στο προγενέστερο επιφανειακό καθεστώς ελέγχου και την εν συνεχεία αποδέσμευση και

πληρωμή ελεγχόμενων ΑΦΜ, που με το προηγούμενο καθεστώς ελέγχου και διοίκησης, οι αιτήσεις τους είχαν κριθεί ως ψευδείς.

Συγκεκριμένα, στις 27-10-2020 ο τότε Πρόεδρος Γρ. Βάρρας (11/2019-11/2020) προχώρησε στην τροποποίηση της ως άνω εγκυκλίου (3^η τροποποίηση), προκειμένου οι έλεγχοι στους αιτούντες δικαιώματα εθνικού αποθέματος, να μη γίνονται αποκλειστικά και μόνο επί του μισθωτηρίου και του Ε9 που προσκόμιζαν (το οποίο ουσιαστικά είναι ανέλεγκτο ως προς την αλήθεια του περιεχομένου του), αλλά να απαιτείται η προσκόμιση ισχυρών τίτλων ιδιοκτησίας προκειμένου να αποδεικνύεται η κυριότητα του εκμισθωτή επί του βοσκοτόπου.

Η αναγκαιότητα αυτή προέκυψε από τα αποτελέσματα του δειγματοληπτικού ελέγχου που διεξήγαγε σε 99 ΑΦΜ που αφορούσαν περιπτώσεις υψηλού ρίσκου, μετά από καταγγελίες αναφορικά με τον τρόπο κατανομής του εθνικού αποθέματος. Η οποία επιβεβαιώθηκε από τα συμπεράσματα της έρευνας και ιδίως την εμπιστευτική έκθεση της μάρτυρα Π. Τ., που εντόπισε τη μεθοδολογία που ακολουθούνταν σε όλες αυτές τις περιπτώσεις ψευδών δηλώσεων και τα κενά της διαδικασίας που επιτρέπουν αυτή τη συστηματική εξαπάτηση. Είναι χαρακτηριστική μία από τις επισημάνσεις της, όπου σημειώνει: *"Πολλά δικαιώματα εθνικού αποθέματος, εμφανίζουν το φαινόμενο της "κλειστής ομάδας ή προέλευσης" των αιτήσεων από συγκεκριμένη περιοχή ή ΚΥΔ και εφόσον το επιχείρησαν το 2018 και το 2019 και πέτυχε, επανήλθαν το 2020 με δριμύτητα και θράσος, χωρίς να δείχνουν ότι κάτι τους επηρεάζει".*

Προς αυτή την κατεύθυνση συνηγορούσαν και τα εξόφθαλμα ανορθολογικά αποτελέσματα στα οποία οδηγούσε η εφαρμογή της "τεχνικής λύσης", με χαρακτηριστικό παράδειγμα την κατανομή του 2019, όπου το 60% της κατανομής κατέληξε στην Κρήτη και με έναν πολύ μεγάλο αριθμό δικαιούχων να παρουσιάζουν μισθωτήρια - παραχωρητήρια ιδιωτικών βοσκοτόπων εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά από τον τόπο διαμονής τους.

Αυτή την εξόφθαλμα ανορθολογική κατανομή έκανε αποδεκτή με την ανάληψη των καθηκόντων του ως ΥΠΑΑΤ και ο Μ. Βορίδης, ο οποίος όχι μόνο δεν έλαβε υπόψη του τις επισημάνσεις Βάρρα για το διάτρητο των παραπάνω διαδικασιών αλλά τελικά τον ώθησε και σε παραίτηση, αφήνοντας άθικτο το όλο προβληματικό καθεστώς. Σε συνδυασμό δε με την άμεση επαναφορά του προηγούμενου διάτρητου καθεστώτος ελέγχου από τους μετέπειτα Προέδρους, έγινε επιτρεπτή η εξακολούθηση της συστηματικής εξαπάτησης και με ακόμα μεγαλύτερη θρασύτητα που γεννούσε η πολιτική κάλυψη που δινόταν.

Είναι χαρακτηριστικό ότι αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων από το Θεοφάνη Παππά, στις 9-12-2020 εκδίδεται 4^η τροποποίηση της επίδικης εγκυκλίου που καθιστά

προαιρετική την προσκόμιση ισχυρών τίτλων και στο ίδιο πνεύμα κινήθηκαν και οι μετέπειτα 6^η και 7^η τροποποίηση επί προεδρίας Δ. Μελά - για τις οποίες μάλιστα υπήρχαν και σχετικές καταγγελίες εργαζομένων - με βάση τις οποίες δικαιολογήθηκε η αποδέσμευση και πληρωμή των ελεγχόμενων ΑΦΜ.

Δεν μπορεί βεβαίως να υποστηριχθεί με σοβαρότητα ο ισχυρισμός, ότι για τα παραπάνω στέρα συμπεράσματα σχετικά με τη σκανδαλώδη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ, ο αποπεμφθείς Πρόεδρος Βάρρας, δεν ενημέρωσε τον Πρωθυπουργό, κατά την ανάληψη των αμέσως επόμενων καθηκόντων του, ως Σύμβουλος του Πρωθυπουργού στο Μέγαρο Μαξίμου. Όταν μάλιστα ο ίδιος ισχυρίζεται ότι ο διορισμός του ως Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν προσωπική επιλογή Μητσοτάκη και είναι αυταπόδεικτη η αμέριστη εμπιστοσύνη που του είχε.

Αντίστοιχοι ανταγωνισμοί εκδηλώθηκαν και επί προεδρίας Σημανδράκου (7/2022-12/2023), που στην περίπτωση αυτή βεβαίως σε μεγάλο βαθμό αφορούσαν και τις έντονες αντιθέσεις που εκδηλώθηκαν μεταξύ ισχυρών επιχειρηματικών συμφερόντων (Neuropublic/Gaia Επιχειρείν-Cognitera). Σχετικά κυρίως με τον έλεγχο των πολύτιμων πληροφοριακών συστημάτων του ΟΠΕΚΕΠΕ, που εκδηλωνόταν με αντίστοιχες πιέσεις και ανταγωνισμούς τόσο σε διοικητικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο.

Ωστόσο και σε σχέση με τη διαδικασία ελέγχου με πανομοιότυπο τρόπο υπήρξε αντιπαράθεση γύρω από τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τον δειγματοληπτικό πάντα, έλεγχο επί των αιτήσεων. Η επαναφορά, με την 9^η τροποποίηση της εγκυκλίου στις 12-9-2022, των ισχυρών τίτλων κτήσης για τη διασταύρωση των στοιχείων, συνάντησε τον ίδιο οργανωμένο τρόπο αντιδράσεων. Με δεδομένο μάλιστα, ότι **παρέμενε η τραγική υποστελέχωση που καθιστούσε αδύνατους τους ουσιαστικούς και επιτόπιους ελέγχους**, ενώ παράλληλα **καμία ουσιαστική πρόοδος δεν υπήρξε όλα αυτά τα χρόνια στην ολοκλήρωση των χαρτογραφικών δεδομένων, σχεδίων βόσκησης, κτηματολόγιο κλπ, που θα διευκόλυναν τη διασταύρωση των στοιχείων, οι αντικειμενικές αυτές ελλείψεις λειτουργούσαν παράλληλα και ως βολικό άλλοθι για την αποφυγή των ελέγχων.**

Στην περίπτωση όμως αυτή, οι ενδείξεις για την αξιόποινη συμμετοχή της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ και την παροχή κάλυψης στην αποφυγή των ελέγχων σε ελεγχόμενους για απόσπαση παράνομων επιδοτήσεων είναι πολλαπλές και παραπάνω από ισχυρές.

Στο συμπέρασμα αυτό συνηγορεί πρώτον, η καταγγελία Σημανδράκου ότι ωθήθηκε σε παραίτηση λόγω της αφόρητης πίεσης από τον Ε. Αυγενάκη, εξαιτίας της μη πληρωμής

6000 δεσμευμένων ΑΦΜ, τα οποία βέβαια δεν ανταποκρίνονταν στα αυξημένα επίπεδα ελέγχου και η πλειοψηφία τους ήταν ήδη στο στόχαστρο άλλων διωκτικών αρχών. Ακόμα, αποκαλυπτικός ήταν ο τρόπος που μεθοδεύτηκε η αλλαγή της σύνθεσης του ΔΣ του ΟΠΕΚΕΠΕ. Η ταυτόχρονη παραίτηση όλων των μελών του ΔΣ, με τον προσχηματικά παραιτηθέντα Αντιπρόεδρο Κυριάκο Μπαμπασίδη να ορίζεται στη συνέχεια Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ από τον Ε. Αυγενάκη, ενώ πρώτα επιτεύχθηκε η αντικατάσταση κρίσιμων Διευθυντικών Στελεχών, προκειμένου να προχωρήσει η αποδέσμευση και πληρωμή των ΑΦΜ, όπως και έγινε.

Στα παραπάνω φαίνεται να συνηγορούν οι ιδιαίτερα αποκαλυπτικές παραδοχές και ομολογίες που έχουν καταγραφεί στις απομαγνητοφωνημένες συνομιλίες μεταξύ των στελεχών του ΟΠΕΚΕΠΕ, στελεχών του Υπουργείου αλλά και διάφορων τοπικών πολιτικών παραγόντων, διευθυντών πολιτικών γραφείων κ.α.. Σ' αυτές αποτυπώνεται όχι μόνο η γνώση και ανοχή, αλλά και η παροχή πολυεπίπεδης στήριξης Αυγενάκη, όπως με την καθυστέρηση ακόμα και για μήνες των προγραμματισμένων ελέγχων.

Είναι προφανές ότι η έκταση της εμπλοκής διαφόρων στελεχών της ΝΔ από όλη την κλίμακα της ιεραρχίας δημιουργεί ισχυρές ενδείξεις ότι το επίπεδο της γνώσης και της πολιτικής κάλυψης, δεν εξαντλείται σε ορισμένους Υπουργούς, αλλά βαρύνει συνολικά την κυβέρνηση της ΝΔ και τον ίδιο τον Πρωθυπουργό. Αυτό επιβεβαιώνουν και τα προσφάτως προσκομισθέντα εμπιστευτικά έγγραφα και η αλληλογραφία Σημανδράκου προς τον Υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργώ Γ. Μπρατάκο. Ο ίδιος αναφέρει ότι παρότι στις διαδοχικές συσκέψεις με Μπρατάκο, Παπασταύρου και Βορίδη εξέθεσε αναλυτικά τις πιέσεις και την καθόλα προβληματική συμπεριφορά και τις μεθοδεύσεις Αυγενάκη, ήταν τελικά αυτοί που στο τέλος ζήτησαν την παραίτησή του.

Από τα όσα αποκρουστικά καταγράφονται στις τηλεφωνικές συνομιλίες των διαφόρων παρακολουθούμενων και εμπλεκόμενων στο σκάνδαλο προσώπων, έχει ιδιαίτερη αξία **να αναδειχθεί μια άλλη πτυχή που τεχνηέντως αποσιωπάται.**

Ο τρόπος με τον οποίο μεθοδεύονταν ο παροπλισμός ή και η αντεκδίκηση κι ο εκφοβισμός με πειθαρχικές διώξεις ή άλλες μεθόδους, απέναντι σε μια σειρά τίμιους υπαλλήλους που προσπαθούσαν να κάνουν σωστά τη δουλειά τους, χαρακτηρίζοντάς τους σαν "κακά σπυριά" που πρέπει να σπάσουν.

Αυτό βεβαίως αφορά και τις γνωστές περιπτώσεις στοχοποίησης των διευθυντικών στελεχών (όπως η Π. Τ). Αυτοί που κατήγγειλαν και πρωτοστάτησαν στην ανάδειξη περιπτώσεων συστηματικής απάτης, "επιβραβεύτηκαν" είτε με αιφνίδια αλλαγή καθηκόντων

είτε πολύ περισσότερο με ποινικές και πειθαρχικές διαδικασίες (με αναφερόμενη καθοδήγησή τους ακόμα και από Υπουργούς), που μέχρι και σήμερα είναι σε εξέλιξη.

Επαληθεύονται έτσι και τα όσα από την πρώτη στιγμή είχε καταγγείλει στην αρχική εμπιστευτική έκθεση: *"Τα παραπάνω συνιστούν σε αρκετές περιπτώσεις σοβαρές παρατυπίες και μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις συστηματική απάτη (δικαιώματα από εθνικό απόθεμα σε κλειστές ανακυκλούμενες ομάδες ή συγγενείς), οι οποίες μεμονωμένα ή οργανωμένα φαίνεται να ασκούν όλο και πιο φανερά πίεση σε διάφορα επίπεδα, από ΚΥΔ έως και υπαλλήλους, διαχέοντας "ΦΟΒΟ" σε όσους ασχολούνται ουσιαστικά με το θέμα, επιδιώκοντας με αυτόν τον τρόπο την κατά το δυνατόν τυπική μόνο ενασχόλησή τους, τη δοκιμασία της οποίας (δηλαδή του τυπικού ελέγχου) γνωρίζουν ότι μπορούν να ξεπεράσουν εύκολα".*

Όμως, η τεράστια έκταση και το βάθος του βούρκου αποκαλύπτεται στις "συνωμοσίες" ανάμεσα σε στελέχη της ΝΔ, από τη θέση του αντιπροέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ και άλλα στελέχη της ΝΔ, γνωστούς "αγροτοπατέρες" και κολαούζους των Υπουργών, για το πώς "θα συνετίσουν" με το καλό ή το άγριο τους υπαλλήλους που έκαναν ευσυνείδητα τη δουλειά τους.

Είναι χαρακτηριστικά τα διαμειβόμενα σε συνομιλία μεταξύ στελέχους της ΝΔ και τέως αντιπροέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ με "γαλάζιο" αγροτοσυνδικαλιστή, σχετικά με την ενδεχόμενη παρέμβαση σε ελεγκτή που ζήτησε τη σήμανση προβάτων με μπογιά, κατά τη διεξαγωγή ελέγχων (*"...Πρέπει να 'πα να του κάνεις ματσάρισμα... Όχι, ούτε να τον δείρουνε, ούτε τίποτα. Να τον πιάσουν όμορφα ευγενικά, να του πούμε κοίτα, το 'κανες μία... δεν θα περάσεις καλά..."*).

Τα παραπάνω είναι μια αποκαλυπτική εικόνα για το τι θα σημαίνουν οι νέες αυταρχικές και απαράδεκτες διαδικασίες που ετοιμάζει η κυβέρνηση σε σχέση με το πειθαρχικό των δημοσίων υπαλλήλων, όταν μάλιστα όλα αυτά εξελίσσονται και σε μια περίοδο που ανοίγει τα ζητήματα της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων: όλοι αυτοί που δεν "ευθυγραμμίζονται" με τους κανόνες που κάθε φορά επιβάλλει ο εκάστοτε δυσώδης βούρκος, να βρίσκονταν αντιμέτωποι, όχι μόνο με βιομηχανία πειθαρχικών ή άλλων διώξεων, αλλά να απειλούνται ακόμα και με απόλυση.

Εν κατακλείδι, την κατάσταση του ΟΠΕΚΕΠΕ περιγράφει με ακρίβεια και παραστατικότητα, ο επίσης ελεγχόμενος τέως Πρόεδρος Κ. Μπαμπασίδης, σε συζήτησή του με δημοσιογράφο (Γ.Μ.) που εμπεριέχεται στις απομαγνητοφωνήσεις της δικογραφίας:

[Γ.Μ.] *Ε θυμάσαι τι σου 'χα πει την πρώτη φορά που βρεθήκαμε; ...Ότι εκεί, θέλουν ο καθένας το 'χει το μαγαζί κάθε Υπουργός το χει, νομίζει ότι είναι δικό του μαγαζί...* [Κ.

ΜΠΑΜΠΑΣΙΔΗΣ] Ναι, ναι μπράβο, είναι ταμείο, ότι το... ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι ταμείο του Υπουργείου... Πλήρωσε το Γιώργο, τον Κυριάκο... Ναι, παρ' το ΑΦΜ, πλήρωσέ τον...".
(α\α 11377 από 08.01.2025 απομαγνητοφώνηση)

Β. Για τις κακουργηματικές ποινικές ευθύνες

Πριν αναφερθούμε συγκεκριμένα στις ποινικές ευθύνες, οφείλουμε να θέσουμε εισαγωγικά δύο ζητήματα:

Πρώτον, δεν αναγνωρίζουμε στην ΕΕ καθώς και τα όργανά της, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, το ρόλο του τιμητή και κατηγορου, όταν η ίδια με την πολιτική και τη νομοθεσία της, ιδίως με την εφαρμογή της ΚΑΠ, τους σχετικούς Κανονισμούς, Οδηγίες κ.ά. έχει οδηγήσει και σε κάθε περίπτωση συμβάλει, στα φαινόμενα διαφθοράς, μεταξύ των οποίων και το συγκεκριμένο σκάνδαλο.

Άλλωστε και στην ίδια την Πρότασή της, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία αποφεύγει επιμελώς να επισημάνει τις προβληματικές κατευθυντήριες γραμμές της ΚΑΠ που αποτελούν τη ρίζα του προβλήματος και της διαφθοράς και περιορίζεται στον εντοπισμό κενών και καταχρηστικών συμπεριφορών στην εφαρμογή της.

Δεύτερον, δεν συμφωνούμε με τον προσδιορισμό ως ζημιωθέντων από το συγκεκριμένο σκάνδαλο των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, που υπηρετεί τα μονοπωλιακά συμφέροντα, ο οποίος αποτυπώνεται και σε σχετικές ποινικές διατάξεις.

Εκείνοι που πραγματικά ζημιώνονται από τέτοια σκάνδαλα δεν είναι οι μονοπωλιακοί όμιλοι, αλλά οι φορολογούμενοι λαοί των κρατών μελών της, συμπεριλαμβανομένων και της Ελλάδας, που σχηματίζουν την "περιουσία" της ΕΕ, καθώς φυσικά και οι πραγματικά δικαιούχοι βιοπαλαιστές αγρότες. Γιατί δεν μπορεί να κρυφτεί ότι τα κριτήρια "επιλεξιμότητας" που οδήγησαν στην περιβόητη "τεχνική λύση" που υιοθετήθηκε το 2014, με υπογραφή του τότε Υπουργού Γ. Καρασμάνη (επί κυβέρνησης ΝΔ – ΠΑΣΟΚ – ΔΗΜΑΡ) και επικαιροποιήθηκε διαδοχικά από τις

επόμενες κυβερνήσεις, σε συνεννόηση με την ΕΕ, τα καθορίζει η κερδοφορία των μονοπωλιακών ομίλων.

Αυτή η "επιλεξιμότητα" της ΕΕ, άνοιξε την πόρτα για τις μπίζνες και τις ρεμούλες σε βάρος χιλιάδων βιοπαλαιστών αγροτών. Για την κερδοφορία των λίγων και ισχυρών ζημιώνονται οι πολλοί σε αυτό το σάπιο εκμεταλλευτικό σύστημα, είτε νόμιμα είτε παράνομα. Σε αυτή τη βάση λαμβάνουμε φυσικά υπόψη και αξιολογούμε τα στοιχεία της συγκεκριμένης δικογραφίας για τη θεμελίωση και απόδοση πολιτικών και ιδίως ποινικών ευθυνών σε συγκεκριμένα πρόσωπα.

Επομένως, όσον αφορά τις ποινικές ευθύνες πρώην Υπουργών, προκύπτουν τα εξής:

Σύμφωνα με το άρθρο 13 του (ιδρυτικού) Ν. 2637/1998 (Φ.Ε.Κ. Α' 200), το οποίο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 1 του ν. 2732/1999 (Φ.Ε.Κ. Α' 154), συστάθηκε ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, που "... λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργού Γεωργίας". Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ίδιου νόμου, ο σκοπός του Οργανισμού αυτού ως Ν.Π.Ι.Δ. είναι: "...α) Η διαχείριση των πιστώσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Ε.), του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α.) και του Ευρωπαϊκού Αλιευτικού Ταμείου (Ε.Α.Τ.) δυνάμει των Κανονισμών ΕΚ 1290/2005 και 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως αυτοί ισχύουν, σύμφωνα με τις εκάστοτε διατάξεις της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας. β) Η πρόληψη και πάταξη κάθε ατασθαλίας σε βάρος αυτών των πιστώσεων, όπως και η ανάκτηση τυχόν χρηματικών ποσών, τα οποία έχουν καταβληθεί παρανόμως ή αχρεωστήτως".

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., όπως αυτές απαριθμούνται στην παρ. 2 του άρθρου 14, περιλαμβάνονται ο έλεγχος των δικαιολογητικών πληρωμής και η αναγνώριση και εκκαθάριση των δαπανών που βαρύνουν τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.) του άρθρου 26 του ν. 992/1979, η έγκριση της πληρωμής τους και η έκδοση εντολών πληρωμής σε βάρος του Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. (περ. α), η διενέργεια κάθε είδους ελέγχου σχετικά με τη νομιμότητα των πληρωμών και την κίνηση των διαδικασιών για την ανάκτηση των καταβληθέντων παρανόμως ή αχρεωστήτως, καθώς και για την επιβολή κάθε νόμιμης κύρωσης (περ. β)... (βλ. ενδεικτικά 9772/2024 ΔΠΡΑΘ)

Αρα και αναφορικά με τα κεφάλαια των ενισχύσεων που πιστώνονται στα κοινοτικά ταμεία για την χρηματοδότηση των γεωργικών δαπανών, το νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν διαχειριστής "περιουσίας άλλου" υπό την έννοια του νόμου περιουσίας. Περαιτέρω, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. τελεί υπό την διοικητική εποπτεία και έλεγχο του εκάστοτε Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (άρθρ. 13 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 2637/1998) και εκπροσωπείται νομικά από τον Πρόεδρό του (άρθρ. 21 παρ. 1 Ν. 2637/1998).

Περαιτέρω, από τις διατάξεις του άρθρου 390 ΠΚ, προκύπτει, ότι για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος της απιστίας, απαιτείται αντικειμενικώς: α) πρόσωπο που έχει την επιμέλεια ή διαχείριση της περιουσίας άλλου, η τελευταία ιδιότητα μπορεί να πηγάζει από δικαιοπραξία (λ.χ. σύμβαση εντολής, πληρεξουσιότητας, εργασίας) ή εκ του νόμου (όπως στην περίπτωση διαχειριστή νομικού προσώπου) και πρέπει να υπάρχει στο δράστη κατά το χρόνο τέλεσης της πράξης, ενώ η επιμέλεια ή διαχείριση μπορεί να αφορά σε όλη την περιουσία ή σε μέρος της ή και σε μία μόνο πράξη, β) πράξη ή παράλειψη προκαλούσα ζημία στην περιουσία άλλου.

Η δε πράξη πρέπει να εμφανίζεται ως εξωτερική και δικαιοπρακτική και, κατά κανόνα, τέτοιο χαρακτήρα έχουν οι δικαιοπραξίες (λ.χ. πώληση, δωρεά, μίσθωση κτλ), οι οιονεί δικαιοπραξίες (λ.χ. όχληση, καταγγελία κτλ), οι διαδικαστικές πράξεις (λ.χ. ομολογία αγωγής, παραίτηση από δικόγραφο κτλ), οι δικαιοπρακτικές παραλείψεις (λ.χ. σιωπηρή ανανέωση σύμβασης διαρκείας κτλ), χωρίς να αρκεί η ενέργεια υλικών πράξεων, αλλά πρέπει να υπάρχει δυνατότητα πρωτοβουλίας και λήψης αποφάσεων με κίνδυνο και ευθύνη του διαχειριστή και η πράξη ή η παράλειψη να επιφέρει ζημία στην ξένη περιουσία. Ως περιουσία νοείται η κινητή ή ακίνητη, την οποία ο δράστης διαχειρίζεται ή έχει την επιμέλειά της, γι' αυτό και, όταν πρόκειται περί περιουσίας νομικού προσώπου, η περιουσία είναι ξένη για τον διαχειριστή, η δε ζημία μπορεί να είναι θετική ή αποθετική. Συνιστά ζημία και η διακινδύνευση, η οποία πρέπει να προκαλείται με την κατάχρηση της παραπάνω εξουσίας του δράστη. Γενικά, η δράση του διαχειριστή πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα μιας θεώρησης όλων των παραμέτρων που θα έπρεπε να λάβει υπόψη του ένας συνετός διαχειριστής για να μη ζημιώσει την ξένη περιουσία που διαχειριζόταν.

Εξ άλλου, **είναι δεδομένο ότι η εξεταζόμενη πράξη απιστίας στρέφεται κατά του Ελληνικού Δημοσίου**, καθώς η διαχειριζόμενη περιουσία μεταφέρεται και εγγράφεται σε εθνικούς ειδικούς λογαριασμούς (ΕΛΕΓΕΠ), αποκτώντας εθνικό χαρακτήρα και τελούμενη υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η περιουσία αυτή τελεί υπό διαχείριση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο

λειτουργεί μεν κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, αλλά χάριν του δημοσίου συμφέροντος, και ως εκ τούτου συνδέεται νομικά με την περιουσία του Δημοσίου. Επιπροσθέτως, το Ελληνικό Δημόσιο υπέχει οικονομική ευθύνη για την αχρεώστητη ή παρανόμως καταβληθείσα ενίσχυση, καθώς φέρει υποχρέωση επιστροφής σε περιπτώσεις παρατυπιών, γεγονός που συνεπάγεται ότι **η ζημία από παράνομη διαχείριση προκαλείται άμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο**. Η ζημία είναι βέβαιη, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο από τη νομολογία του Αρείου Πάγου, καθόσον προκύπτει σαφής μείωση της αξίας της διαχειριζόμενης περιουσίας και σε κάθε περίπτωση πρόκληση πραγματικού κινδύνου για αυτήν, που συνιστά εν τοις πράγμασι επέλευση βλάβης.

Επομένως: ο εκάστοτε Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων βαρύνεται με ιδιαίτερη νομική υποχρέωση (απορρέουσα από το άρθρο 13 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 2637/1998) για την εποπτεία και τον έλεγχο της σύννομης διαχείρισης των οικονομικών πόρων που κατά νόμο διαχειρίζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του. Δηλαδή ευθύνεται μεταξύ άλλων και για τη μη αποτροπή διαπραχθεισών (τουλάχιστον) από το νόμιμο εκπρόσωπο του νομικού προσώπου αξιόποινων πράξεων – από κοινού με τρίτα πρόσωπα ή κατά μόνας - εφόσον αυτές τελούσαν σε γνώση του. Για την παράλειψή του αυτή, δε, αρκεί ενδεχόμενος δόλος αναφορικά με την τέλεση αξιόποινων πράξεων κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Κατά συνέπεια, ο εκάστοτε Πρόεδρος του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. υπέχει ευθύνη για οποιαδήποτε εν γνώσει του παρά το νόμο διαχείριση των οικονομικών πόρων που διαχειρίζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Και ο εκάστοτε Υπουργός ΑΑΤ υπέχει ευθύνη για οποιαδήποτε εν γνώσει του παρά το νόμο διαχείριση των οικονομικών πόρων που διαχειρίζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., καθώς και για την παράλειψη παρέμβασης προς αποτροπή αξιόποινων πράξεων τρίτων προσώπων κατά την άσκηση αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., εάν αυτές τελούσαν σε γνώση του.

Για την υπό διερεύνηση περίοδο 2019 – 2024 που αφορά την διαβιβασθείσα δικογραφία, Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων διετέλεσαν, μεταξύ άλλων, οι Μαυρουδής (Μάκης) Βορίδης για την περίοδο από 9-7-2019 έως 5-1-2021 και ο Ελευθέριος Αυγενάκης για την περίοδο από 27-6-2023 έως 14-6-2024.

Ειδικότερα:

1) Για τον πρώην Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Μαυρουδή (Μάκη) Βορίδη:

Προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι συμμετείχε με αξιόποιο τρόπο στο αδίκημα της απιστίας και συγκεκριμένα με ενέργεια, η οποία συνίστατο σε συνυπογραφή του υπ' αρ. πρωτ. 70688/18.08.2019 εμπιστευτικού εγγράφου που του απέστειλε ο τότε Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Αθ. Καπρέλης, σχετικά με "κατανομή επιλέξιμων βοσκοτόπων" που του διαβιβάστηκε.

Σύμφωνα με τα όσα καταθέτει στην από 29.11.2024 κατάθεσή του ο πρώην Πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ Γ. Βάρρας, το έγγραφο αυτό αποτελεί "υπηρεσιακό σημείωμα προς την πολιτική ηγεσία για παραδοχή παράνομων διευθετήσεων, ώστε να υπάρχει κάλυψη..." (βλ. σχετ. από 29.11.2024 Έκθεση Ένορκης Κατάθεσης Βάρρας). Στο έγγραφο αυτό υιοθετούνταν η περιβόητη "τεχνική λύση", καίτοι μετά την ψήφιση του Κανονισμού 2017/2393 (OMNIBUS) τα λεγόμενα "μεσογειακά βοσκοτόπια" ενσωματώνονταν στις επιλέξιμες εκτάσεις, με αποτέλεσμα να επιστρέφονται στην Ελλάδα εκτάσεις που είχαν "κοπεί", μέσω νέου ορισμού βοσκοτόπου για τον ευρωπαϊκό νότο (βλ. σχετ. την από 20.12.2024 Έκθεση Ένορκης Κατάθεσης Μ. Κ). Όπως καταθέτει ο Μ. Κ "... θα έπρεπε οι εκτάσεις που είχαν εξαιρεθεί από το *action plan* της περιόδου 2012 – 2014 να επανέλθουν ως επιλέξιμες συστηματικά και κεντρικά από τον ΟΠΕΚΕΠΕ..." (βλ. σχετ. την από 20.12.2024 Έκθεση Ένορκης Εξέτασης Μάρτυρα Μ. Κ).

Παρ' όλα αυτά, ο τότε ΥΠΑΑΤ Μ. Βορίδης, τελώντας σε γνώση του περιεχομένου του εν λόγω Κανονισμού και της παραβίασής του με βούληση να παραβιασθεί αποδεδειγμένα ο κανόνας που ορίζει ότι δεν μπορούν να ενεργοποιούνται δικαιώματα σε περιοχή διαφορετική εκείνης στην οποία χορηγήθηκαν (βλ. σχετ. την από 29.11.2024 Έκθεση Ένορκης Εξέτασης Μάρτυρα Γ. Βάρρας), με υλική ενέργεια που συνίστατο στην συνυπογραφή του ως άνω εγγράφου που υιοθετούσε την "τεχνική λύση" συνήργησε άμεσα σε διαχειριστική πράξη της περιουσίας τρίτου κατά παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης, σύμφωνα με τους οποίους δεν έπρεπε να εφαρμοστεί η "τεχνική λύση" (ήδη από το 2017 εξέλιπε έστω και η ελάχιστη επίφαση ανάγκης για εφαρμογή της), με αποτέλεσμα τη βέβαιη ζημία της περιουσίας των παθόντων. Η υπογραφή αυτή εκφράζει ακριβώς τη γνώση και βούληση του τότε ΥΠΑΑΤ Μ. Βορίδη να αναλάβει την ευθύνη της διαχειριστικής

πράξης αυτής που αποδεδειγμένα αντίκειται στους κανόνες της επιμελούς διαχείρισης των ενισχύσεων.

Εξάλλου, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι η υπογραφή του ΥΠΑΑΤ δεν ήταν κατά νόμο προϋπόθεση για την ισχύ της συγκεκριμένης διοικητικής πράξης, ο ΥΠΑΑΤ τελώντας σε γνώση της ψήφησης του Κανονισμού 2017/2393 (OMNIBUS) και με βούληση να παραβιασθεί αποδεδειγμένα ο κανόνας που ορίζει ότι δεν μπορούν να ενεργοποιούνται δικαιώματα ενίσχυσης σε περιοχή διαφορετική εκείνης στην οποία χορηγήθηκαν, **παρέλειψε να παρέμβει ασκώντας τον κατά νόμο έλεγχο του εποπτεύοντος, μετά τη διαπίστωση παρά το νόμο έκδοσης διοικητικής πράξης και να ματαιώσει την εφαρμογή της "τεχνικής λύσης", ενώ είχε προς τούτο ιδιαίτερη νομική υποχρέωση.**

Μάλιστα, στην από 08.09.2020 επιστολή του, ο Γ. Βάρρας επικαλείται την έκδοση απόφασης από το ΔΕΕ που δικαίωσε τη χώρα αναφορικά με τις επιλέξιμες εκτάσεις και για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν μετά τη δικαίωση, ήτοι καθίσταται σαφές στον ΥΠΑΑΤ με αδιαμφισβήτητο τρόπο ότι δεν συντρέχει λόγος εφαρμογής της "τεχνικής λύσης" (βλ. σχετ. το υπ' αρ. πρωτ. 55940/08.09.2020 ενημερωτικό σημείωμα).

Και από το έγγραφο αυτό αποδεικνύεται η γνώση του τότε ΥΠΑΑΤ για την έλλειψη κάθε νομιμοποιητικής βάσης προς περαιτέρω εφαρμογή της "τεχνικής λύσης" και την εκ νέου επικαιροποίηση της ΚΥΑ 873/55993/26.05.2015 με την ΚΥΑ 1217/264725/27.09.2021, χάριν στην οποία επιτυγχάνετο παράνομη διανομή δικαιωμάτων πληρωμής.

Περαιτέρω, προκύπτουν ισχυρές ενδείξεις ότι ο Μ. Βορίδης τελούσε σε γνώση των εκτεταμένων παρανομιών που λάμβαναν χώρα και συνιστούν "παράβαση των κανόνων διαχείρισης" η οποία προκάλεσε βέβαιη ζημία στην περιουσία άλλου, υπό την έννοια του άρθρου 390 ΠΚ. Ενδεικτικά:

- Α) Αναφορά του Γ. Βάρρα ότι τον απομάκρυνε από τη θέση του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ εξαιτίας της επιμονής του για ελέγχους που μέχρι τότε δεν είχαν πραγματοποιηθεί ποτέ.

Πρόκειται για στοιχείο που αποτελεί από μόνο του επαρκή ένδειξη για πράξη που τελικά κατέτεινε στη ματαίωση της άρσης της παράνομης υφιστάμενης κατ' εξακολούθηση παράβασης των κανόνων επιμελούς διαχείρισης περιουσίας άλλου και του βλαπτικού για την ξένη περιουσία αξιόποινου αποτελέσματος, μέσω της επιστροφής στο καθεστώς "χαλαρών" ελέγχων των δικαιολογητικών για την κατανομή ενισχύσεων (απλώς με το Ε9 που δεν αποτελεί τίτλο ιδιοκτησίας και χωρίς να απαιτείται υποβολή μισθωτηρίου ή παραχωρητηρίου) και της τροποποίησης της

σχετικής εγκυκλίου από τους επόμενους προέδρους Θ Παππά (βουλευτή ΝΔ) και Δ. Μελά,

- Β) Διορισμός από τον ΥΠΑΑΤ Μ. Βορίδη του Δ. Μελά ως Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ. Σύμφωνα με τον Γ. Βάρρα ο Δ. Μελάς αποτελούσε "αποκλειστική επιλογή" του Μ. Βορίδη και "προνομιακό συνομιλητή" του ΓΓ ΥΠΑΑΤ Στρατάκη, ο οποίος ήταν επίσης επιλογή του Μ. Βορίδη (βλ. σχετ. την από 28.11.2024 Έκθεση Ένορκης Εξέτασης Μάρτυρα Γ. Βάρρα). Ο Δ. Μελάς, με βάση το υλικό της δικογραφίας, φέρεται να έχει διαπράξει επανειλημμένα αξιόποινες πράξεις που συνιστούν απιστία, όπως προκύπτει από πληθώρα απομαγνητοφωνημένων τηλεφωνικών συνομιλιών. Ο Α. Σ (αποκαλούμενος "χασάπης", όπως προκύπτει από τη δικογραφία) με απόφαση του ΥΠΑΑΤ Μ. Βορίδη διορίσθηκε άμισθος μετακλητός ειδικός σύμβουλος στο ιδιαίτερο γραφείο του ΥΠΑΑΤ από 01.11.2019 και για ένα έτος (αριθμός διοικητικής πράξης 8194/270475/23.10.2019). Ο Α. Σ είναι ιδρυτικό μέλος ΚΥΔ με την επωνυμία "ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΦΙΝΑ", μέλος της οποίας ήταν και η κόρη του Γ. Ξ. (αποκαλούμενου "φραπέ", όπως προκύπτει από τη δικογραφία) που αναφέρεται στην Απόφαση διαβίβασης της δικογραφίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.
- Γ) Παράλειψη του ΥΠΑΑΤ Μ. Βορίδη να ασκήσει νόμιμο έλεγχο παρεμβαίνοντας για την άρση των παρανομιών.
Ενδεικτικά προκύπτει και από την διαλαμβανόμενη στη δικογραφία συνομιλία μεταξύ Γ. Ξ και τότε Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ Κ. Μπαμπασίδη : "...Εφόσον στέκει το Μαξίμου και στέκει και ο Μάκης, είσαι βράχος που δεν πέφτει...".

2) Για τον πρώην Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ελευθέριο Αυγενάκη

Προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι **διέπραξε συμμετείχε με αξιόποينو τρόπο στο αδίκημα της απιστίας με ενέργεια.**

Προκύπτουν ενδείξεις ότι άσκησε αφορητες πιέσεις στον τότε Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ Ευάγγελο Σημανδράκο να αποδεσμεύσει περί τα 6.000 ΑΦΜ και να πραγματοποιηθούν πληρωμές και σε αυτά, καίτοι είχαν "μπλοκαριστεί" κατόπιν ελέγχων που είχαν πραγματοποιηθεί και δεν είχαν προσκομισθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά (βλ. σχετ. την από 26.02.2025 Έκθεση Ένορκης Εξέτασης Ε. Σημανδράκου "... Τον Οκτώβριο του 2023 η πίεση έγινε αφορητη από τον κ. Αυγενάκη επειδή δεν πληρώθηκαν και πάλι οι 6.000 ΑΦΜ και τη μετέφερε και σε άλλους στην κυβέρνηση...").

Για το λόγο αυτό τον εξανάγκασε σε παραίτηση και μεθόδευσε τον ορισμό στη θέση του Προέδρου του Κυριάκου Μπαμπασίδη (βλ. σχετ. την από 26.02.2025 Έκθεση Ένορκης Εξέτασης Ε. Σημανδράκου "... Από τα μέσα Νοεμβρίου, η πλειοψηφία των μελών της διοίκησης είχαν υποβάλει την παραίτησή τους καθ' υπόδειξη και κατόπιν πίεσεως του Στρατάκου με εντολή Αυγενάκη... υπέβαλα την παραίτησή μου εξαναγκαζόμενος σε έξοδο από τον οργανισμό... Στην συνέχεια ο Μπαμπασίδης με νέους διευθυντές προχώρησε σε αποδέσμευση και πληρωμή των ΑΦΜ..." και την από 04.11.2023 εμπιστευτική επιστολή Ε. Σημανδράκου προς Γ. Μπρατάκο: "... Τη Δευτέρα 30 Οκτωβρίου 2023... επικοινωνήσε μαζί μου ο ίδιος ο ΓΓ του ΥΠΑΑΤ κ. Γιώργος Στρατάκος και μου ζήτησε εκ μέρους του ΥΠΑΑΤ... την υποβολή της παραίτησης όλων των μελών του ΔΣ και των εκλεγμένων από τους εργαζόμενους..."). Έθεσε δηλαδή στην διάθεση του Κ. Μπαμπασίδη, ως Α' Αντιπροέδρου ΟΠΕΚΕΠΕ και αρμοδίου για τις Διευθύνσεις Άμεσων Ενισχύσεων και Τεχνικών Ελέγχων (Ορ. βλ. Σχετ. από 24.02.2025 Έκθεση Ένορκης Εξέτασης Ε. Σημανδράκου) την εξουσία πληρωμής ΑΦΜ τα οποία είχε κριθεί ότι δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις ελέγχου, κατά παράβαση των κανόνων καλής διαχείρισης, γεγονός το οποίο τελούσε σε γνώση του, με βούληση να προκληθεί βέβαιη ζημία στην περιουσία άλλου, αποτέλεσμα που τελικά επήλθε με την πληρωμή των εν λόγω ΑΦΜ.

Περαιτέρω προκύπτουν ισχυρές ενδείξεις ότι **διέπραξε συμμετείχε με αξιόποιο τρόπο στο αδίκημα της απιστίας με παράλειψη και κατά παράβαση ιδιαίτερης νομικής υποχρέωσης**, και ειδικότερα προκύπτουν ενδείξεις ότι ενώ είχε περιέλθει σε γνώση του το από 14.02.2024 με αρ. πρωτ. 8757/14.02.2024 έγγραφο της τότε προϊσταμένης Δ/σης Τεχνικών Ελέγχων του ΟΠΕΚΕΠΕ Π. Τ. προς τη Νομοτεχνική Επιτροπή και τα μέλη του ΔΣ του ΟΠΕΚΕΠΕ με θέμα "Επανελέγχος και Αποδέσμευση των ΑΦΜ για τα έτη 2020 – 2023 για τα οποία διαπιστώθηκαν βάσιμες ενδείξεις δημιουργίας τεχνητών συνθηκών λήψης ενισχύσεων", στο οποίο προειδοποιούσε ότι "... Επειδή η πληρωμή των ενισχύσεων παρά τα ευρήματα των διενεργηθέντων ελέγχων και η αδυναμία μελλοντικής ανάκτησης αυτών σε περίπτωση που διαπιστωθεί με σχετική δικαστική κρίση το παράνομο καταβολής αυτών ενδέχεται να συνιστά το αδίκημα της απιστίας σε βάρος του ΟΠΕΚΕΠΕ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σας ενημερώνω για τα ανωτέρω τονίζοντας τον κίνδυνο απώλειας πόρων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε περίπτωση αποδέσμευσης των αναφερομένων ΑΦΜ παρά τα αποτελέσματα του ελέγχου και ενώ εκκρεμεί η δικαστική διερεύνηση των υποθέσεων...", παρέλειψε να παρέμβει ασκώντας τον κατά νόμο έλεγχο του εποπτεύοντος, ώστε να ματαιωθεί η αποδέσμευση των αναφερόμενων

ΑΦΜ, καίτοι είχε προς τούτο ιδιαίτερη νομική υποχρέωση, προκαλώντας βέβαιη ζημία περιουσίας άλλου.

Επιπλέον, προκύπτουν σοβαρές ενδείξεις ότι απέκρυψε παράνομη πράξη αναφορικά με τα δικαιώματα των ενισχύσεων (βλ. σχετ. απομαγνητοφώνηση με α/α 204881/03.01.2025 συνομιλία μεταξύ Ν. Κ και Ε. Ζερβού, υπ' αρ. 49 ψηφιακός δίσκος: "... Εμείς τότε με τον Λευτέρη τα 'χαμε κρύψει ρε παιδί μου, τα χαμε πάει παρα πίσω...").

Περαιτέρω προκύπτουν ισχυρές ενδείξεις ότι ο Ε. Αυγενάκης τελούσε σε γνώση των εκτεταμένων παρανομιών που λάμβαναν χώρα και συνιστούν "παράβαση των κανόνων διαχείρισης" η οποία προκάλεσε βέβαιη ζημία στην περιουσία άλλου, υπό την έννοια του άρθρου 390 ΠΚ και η βούλησή του να εξακολουθήσει η με βεβαιότητα ζημιογόνα διαχείριση περιουσίας άλλου, η οποία φέρεται να εξωτερικεύεται και με υλικές πράξεις και παραλείψεις. Ενδεικτικά:

- Α) Προκύπτει ότι διατηρούσε στενές φιλικές σχέσεις με τον ιδιοκτήτη ΚΥΔ στη Λάρισα Η. Κ. (βλ. σχετ. από 14.09.2024 συνομιλία με α/α 681 τότε Αντιπροέδρου ΟΠΕΚΕΠΕ Ε. Ζερβού με τον Πρόεδρο του Αγροτικού Συνεταιρισμού Ρεθύμνου Γ. Β.: "...Αυτός είναι φίλος του Λευτέρη. Κανονικός φίλος του Λευτέρη... [Γ. Β.]: ... να τον ε' πιάσεις τον Η. τον Κ. να δούμε τι δικαιώματα έχει να μην παίρνουν οι Ζωνιανοί... να πάρουν τα πάρουν με δέκα ευρώ, να σου κανονίσω εγώ να τα πουλήσομεν με 30 ευρώ... Μιλήστε μαζί και κανονίστε τα όλα...").
- Β) Προκύπτει ότι τελούσε σε άμεση γνώση παράνομων πράξεων κακής διαχείρισης που είχαν ως αποτέλεσμα τη βέβαιη ζημία της περιουσίας άλλου και μάλιστα άλλοτε τις ζητούσε, άλλοτε τις επιδοκίμαζε και άλλοτε τις κάλυπτε. Χαρακτηριστικές είναι:
 - Ι) η με α/α 6280 από 16.10.2024 έως 18.10.2024 συνομιλία (υπ' αρ. 16 ψηφιακός δίσκος) μεταξύ του τότε Αντιπροέδρου ΟΠΕΚΕΠΕ Ε. Ζερβού με τον ιδιοκτήτη ΚΥΔ Η. Κ.: "... Έλα ναι βόηθα τον είναι του Λευτέρη άνθρωπος... Είναι, είναι δικοί μας... ... να τους καλύψουμε όλους... Και θα του πω 'γω του Λευτέρη. Ότι τους καλύψαμε όλους. Να το ξέρει...".
 - ii) η με α/α 18151 από 18.12.2024 συνομιλία (περίπτωση Α-30 Έκθεσης Επισκόπησης Συνομιλιών, σελ. 30) μεταξύ Αντιπροέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ στελέχους της ΝΔ με τοπικό παράγοντα της ΝΔ: "[ΖΕΡΒΟΣ]...Εγώ έχω δώσει τα ΑΦΜ στην προϊσταμένη... Εσύ θες να πάρει τεχνική λύση; Κατανομή βοσκότοπου παραπάνω. Αυτό δεν θες; ... [Π]... Ε πε το και του Λευτέρη, να πάρει να παρέμβει ο Λευτέρης εκεί... δεν μπορεί να σου υπόσχεται ένας υπουργός ότι ξέρεις κάτι, αυτό θα γίνει και

αύριο να σου πει δεν σ' το 'πα... Ήταν δέκα άτομα μπροστά..." με τον Ε. Ζερβό να απαντά ότι θα δούνε τι μπορούνε να κάνουν.

iii) η με α/α 20182 από 31.12.2024 συνομιλία (περίπτωση Α-38 Έκθεσης Επισκόπησης Συνομιλιών, σελ. 34) μεταξύ του τότε Αντιπροέδρου ΟΠΕΚΕΠΕ Ε. Ζερβού με τον αγροτοσυνδικαλιστή της ΝΔ, κατά την οποία ο πρώτος προειδοποιεί τον δεύτερο ότι πρόκειται να διενεργηθεί έλεγχος στα Ζωνιανά κατόπιν εντολής Κ. Μπαμπασίδη και του παροτρύνει να κάνει καταγγελία για έλεγχο σε Ανώγεια και Κομοτηνή: "... ενημέρωσα και τον Λευτέρη... Μου λέει καλά έκανες... Να ξυπνήσει μου λέει λίγο το πάρτι γιατί έχουν πάρει πολύ ψηλά τον αμανέ...".

iv) η με α/α 20565 από 03.01.2025 συνομιλία (περίπτωση Α-37 Έκθεσης Επισκόπησης Συνομιλιών, σελ. 38) μεταξύ του τότε Αντιπροέδρου ΟΠΕΚΕΠΕ Ε. Ζερβού με τον αγροτοσυνδικαλιστή της ΝΔ: "... Οι χωριανοί τώρα, αυτό που πρέπει να καταλάβουν είναι... ότι όσο ήταν ο ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ και ο ΖΕΡΒΟΣ όπως ήτανε, το κάνανε εφτά μήνες... Ωραία. Δε μπορούμε να κάνουμε αλλιώς... παλεύουμε τώρα να το κάνουμε όσο μπορούμε πιο ομαλά γίνεται...".

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ**

Τη σύσταση Ειδικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τη Διενέργεια Προκαταρκτικής Εξέτασης σύμφωνα με το άρθρο 86 παρ. 3 του Συντάγματος, τα άρθρα 153 επ. του Κανονισμού της Βουλής και το άρθρο 5 του ν. 3126/2003 περί "Ποινικής Ευθύνης Υπουργών" όπως ισχύουν, κατά των πρώην Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Μαυρουδή (Μάκη) Βορίδη και Ελευθέριου Αυγενάκη για τη διερεύνηση των αδικημάτων της συνέργειας και ηθικής αυτουργίας σε απιστία, τελεσθέντων από κοινού και κατ' επανάληψη, κακουργηματικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι η ζημία υπερβαίνει το ποσό των 120.000 ευρώ (άρθρο 390 παρ. 1 εδ. 2 του Ποινικού Κώδικα σε συνδυασμό με άρθρο 46 παρ. 1 του ίδιου Κώδικα).

Αντίστοιχα, να ελεγχθούν για τα παραπάνω άλλοι αρμόδιοι Υπουργοί, Υφυπουργοί, καθώς και όλα τα εμπλεκόμενα κυβερνητικά στελέχη, όσο ψηλά κι αν βρίσκονται, μεταξύ των οποίων φυσικά ο επικεφαλής της κυβέρνησης Κυριάκος Μητσοτάκης σε γνώση και υπό τον έλεγχο του οποίου εξελίσσεται όλο το κυβερνητικό έργο.

Αθήνα, 22.07.2025

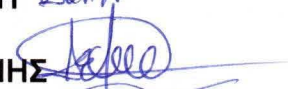
Οι προτείνοντες βουλευτές

ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΑΜΠΑΤΙΕΛΟΣ ΝΙΚΟΣ

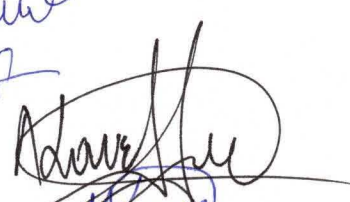
ΓΚΙΟΚΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

ΔΑΓΚΑ ΒΙΒΗ

ΔΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

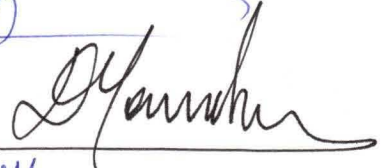
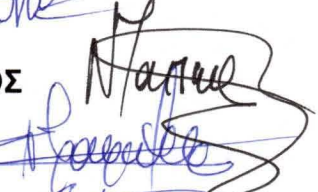
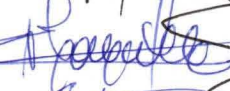
ΔΙΓΕΝΗ ΣΕΜΙΝΑ

ΕΞΑΡΧΟΣ ΝΙΚΟΣ

ΚΑΝΕΛΛΗ ΛΙΑΝΑ

ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ

ΚΑΤΣΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ ΜΑΡΙΑ
ΚΤΕΝΑ ΑΦΡΟΔΙΤΗ
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΩ
ΜΑΡΙΝΟΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΜΕΤΑΞΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΝΙΚΟΣ
ΠΑΦΙΛΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ
ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ
ΤΣΟΚΑΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ